

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח י"ד שְׁבַט, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֵן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חַמֵּשׁ / רַבִּיעִי עִם רַשִׁי

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סוֹף סוֹף יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם אַחֲרֵי מַכַּת בְּכוֹרוֹת. ה' הִקְשָׁה אֶת לֵב פְּרָעָה שׁוּב וְהוּא רָדַף אַחֲרַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַחְזִירָם לְמִצְרַיִם. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ שְׁבִנִי יִשְׂרָאֵל לֹא צְרִיכִים לַחֲשׂוֹשׁ בֵּינוֹן שֶׁה' יֵצִיל אוֹתָם. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה לְהָרִים אֶת יָדוֹ עַל הַמַּיִם וְהַמַּיִם נַחְצוּ לְשֵׁנִים. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חָצוּ בַיַּבֶּשֶׁה. הַמִּצְרַיִם לֹא הִפְסִיקוּ לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בְעַקְבוֹתֵיהֶם לְמַיִם. ה' עָשָׂה שֶׁהָאֲדָמָה תִּהְיֶה בּוֹצֵיץ וְחִמָּה וְהַמִּצְרַיִם רָאוּ שֶׁה' נִלְחַם נֶגְדָם.

ה' אָמַר לְמֹשֶׁה : הֲרַם אֶת יָדְךָ מֵעַל הַמַּיִם, כְּדִי שֶׁהַמַּיִם יִפְסִיקוּ לְעֲמוּד כְּמוֹ קִיר וַיִּטְבִּיעוּ אֶת הַמִּצְרַיִם". מֹשֶׁה עָשָׂה זֹאת וְהַמַּיִם שָׁבוּ עַל עַקְבוֹתֵיהֶם וְחָזְרוּ לְהִיּוֹת מַיִם רְגִילִים. הַמִּצְרַיִם הָיוּ כָּל כָּךְ מְבֻלְבָּלִים, שֶׁהֵם רָצוּ לְתוֹךְ הַמַּיִם בְּמִקּוֹם לְבָרַח מֵהֶם. ה' עָשָׂה שֶׁהַמַּיִם יִשְׁלִיכוּ אֶת הַמִּצְרַיִם לְכָל עֵבֶר כְּדִי שֶׁהֵם יַעֲנִשׁוּ בְּמִשְׁךְ זְמַן אַרְוֶה יוֹתֵר וְאִז כּוֹלֵם יִטְבָּעוּ.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יָכְלוּ לְרַאוֹת מַה שֶׁקָּרָה לְמִצְרַיִם וְהֵם חָשְׁשׁוּ שְׂאוּלֵי הַמִּצְרַיִם יֵצְאוּ גַם הֵם מֵהַמַּיִם כְּמוֹהֶם וְשׁוּב יִתְחִילוּ לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם. לָכֵן ה' עָשָׂה שֵׁים סוֹף יִפְלוֹט הַחוּצָה אֶת הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הַמִּצְרַיִם וְאַחֵר כָּךְ הֵם נִעְלְמוּ לְתוֹךְ הָאֲדָמָה.

כְּשֶׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל רָאוּ זֹאת, הֵם בָּאֵמֶת הֶאֱמִינוּ בָּה'!

הֵם הִחֲלוּ לְשִׁיר שִׁירָה מִיְחָדָת לַה' שֶׁמִּתְחִילָה בְּמִלִּים "אֵז יִשִּׁיר" (אֹמְרִים אוֹתוֹ מִדֵּי יוֹם בְּתַפְלָה) הַשִּׁירָה הַזֹּאת הִיא שִׁירַת הַוְדָיָה לַה' עַל כָּל הַנְּסִים שֶׁל קְרִיעַת יַם סוּף.

הַנְּסִים גַּם הֵן רָצוּ לְשִׁיר וּלְהוֹדוֹת לַה'. מִרִּים לְקַחָה אֶת הַתַּפִּים וְכָל הַנְּסִים רָקְדוּ אִתָּהּ וְעַם הַתַּפִּים שָׁלְהוּ, מִתּוֹךְ שִׁירָה וְהוֹדָיָה לַה'.

אַחֲרֵי הַשִּׁירָה וְהַוְדָיָה לַה', בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶסְפוּ אֶת כָּל קְשׁוּטֵי הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב מֵהַמְּרַכְבוֹת שֶׁל פְּרָעָה. הִיָּה שֵׁם כָּל כָּךְ הִרְבָּה, אֶפְלוּ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם קִבְּלוּ כְּשֶׁהֵם עָזְבוּ אֶת מִצְרַיִם. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִתְרַגְּשׁוּ לְקַחַת אֶת הַזָּהָב. מֹשֶׁה הִיָּה צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ אוֹתָם לְעַזֵּב אֶת זֶה כְּשֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן לְנִסְעַ הַלָּאָה.

בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשָׁה יָמִים, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צָעְדוּ בְּמִדְבָר בְּלִי לְמִצּוֹא מַיִם. לְבִסּוּף, הֵם מָצְאוּ בְּמִקּוֹם שֶׁנִּקְרָא "מֵרָה", אֲבָל הַמַּיִם הָיוּ מְאֹד מְרִים (כְּשֵׁם הַמִּקּוֹם)! בְּמִקּוֹם לְבַקֵּשׁ מִמֹּשֶׁה לְהַתְּפַלֵּל עִבּוּרָם, הֵם הִתְלוֹנְנוּ : "מַה נִּשְׁתַּהֵּ?"

מִשֶׁה הַתְּפִלָּל לֵה', וְהַ' הָרָאָה לוֹ שִׁיחַ. מִשֶׁה זָרַק עֲנָף מִתּוֹךְ הַשִּׁיחַ לְתוֹךְ הַמַּיִם, וְהַמַּיִם הִכּוּ לְמַיִם מִתּוֹקִים!

לִיד מָרָה, הַ' נָתַן לְבַנְיָיִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד חֶלֶק מִהַתּוֹרָה (הֵם לֹא הָיוּ צָרִיכִים עֲדִין לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, רַק לְלַמֵּד עֲלֵיהֶן).

הַ' אָמַר שְׂאֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְקִימִים אֶת הַמִּצְוֹת אֲפֹלוֹ אֵלּוּ שֶׁהֵם לֹא מְבִינִים, הַ' לֹא יָבִיא עֲלֵיהֶם עוֹד מִחֲלוֹת כְּמוֹ אֵלּוּ שֶׁהִבִּיא עַל מִצְרַיִם בְּעֶשְׂרֵת הַמַּכּוֹת. אִם הֵם אֵי פַעַם יִהְיוּ חוֹלִים "אֲנִי ה' רוֹפֵאָךְ" - אִם תִּקְיְמוּ אֶת הַמִּצְוֹת, הַ' יַעֲשֶׂה שְׁתַּרְגִּישׁוּ יוֹתֵר טוֹב

תְּהִלִּים / יוֹם י"ד לַחֹדֶשׁ פְּרָקִים ע"ב- ע"ו

כְּשֶׁאֲמַרִים אֶת פְּרָק ע"ד, הוּא מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לַחֲשֹׁב עַד כַּמָּה אָנוּ רוֹצִים אֶת הַגְּאוּלָּה. הַפְּרָק מְסַפֵּר אוֹדוֹת חֲרָבֵן הַמִּשְׁכָּן וְהַמְקֻדָּשׁ וְעַל כֵּן שְׂאִינְנוּ רוֹאִים עוֹד אֶת הַנְּסִים שֶׁל הַ'. אָנוּ צָרִיכִים כָּל כּוֹן אֶת הַגְּאוּלָּה וְזוֹעֵקִים "ה' עַד מֵתִי ???"

אָחַד הַפְּסוּקִים הוּא "עַד מֵתִי אֶלְקִים יַחַרְףְּ צַר" הַ' עַד מֵתִי? עַד מֵתִי תֵאָפֵשׁ לְגוֹיִים לּוֹמֵר דְּבָרִים חֲצוּפִים? וְעַם כָּל זֶה, אֲפֹלוֹ בְּגִלוֹת אֲפֹשֶׁר לְרֹאוֹת זְמַנִּים שְׁבָהֵם ה' מְאִיר בְּעוֹלָם וְאָנוּ יְכוּלִים לְרֹאוֹת נְסִים אֲמִתִּים.

נְסִים כְּאֵלוֹ מְזַכְּרִים לָנוּ שֶׁה' אֲתָנוּ בְּגִלוֹת וְשֶׁהַגְּאוּלָּה עוֹמֶדֶת תַּכְּף וּמִיד לְהִגִּיעַ.

תְּנִיָא / לְקוּיֵי אֲמָרִים פְּרָק כ"א (י"ד שְׁבַט - שָׁנָה מְעַבְרָת)

בְּמַהֲלֶךְ הַיָּמִים הָאֲחֵרוֹנִים, הַתְּחַלְנוּ לְהִסְבִּיר שֶׁה' אָחַד. הַמִּשְׁמְעוֹת הֵיא שְׂאִין עוֹד שׁוּם דְּבַר בְּכָל הָעוֹלָם חוּץ מֵה'! אָדָם עָשׂוּי לַחֲשֹׁב שֵׁישׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים בְּעוֹלָם, אָבֵל בְּאֵמֶת, הַכֹּל הוּא דְּבַר אָחַד! הַכֹּל הוּא חֶלֶק אָחַד מֵה'!

אִם כֵּן, כִּיצַד יְכוּלִים אֲנָשִׁים וְדְבָרִים בְּעוֹלָם לְהִתְנַהֵג בְּאִפְּן שֶׁהֵם רוֹצִים, בְּלִי לְשִׁים לֵב שֶׁה' הוּא הָאֱלֹקִים?

הַסְּבִרְנוּ קוֹדֵם שֶׁה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם "בְּדְבַר ה'" - עַם "הַמְּלִים" שְׁלוֹ. כְּמוֹכֵן, לֵה' אֵין פֶּה כְּמוֹ לְאָדָם, אָבֵל מְלִים, הֵם מְשַׁל טוֹב כְּדִי לְהַבִּין כִּיצַד ה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם.

אָדָם יְכוּל לּוֹמֵר הַרְבֵּה דְּבָרִים חֲשׁוּבִים וּמְעַנְיָנִים, אָבֵל בְּהַשְׁוָאָה לָמָּה שֶׁהוּא יְכוּל לּוֹמֵר, הַמְּלִים הָאֵלֶּה הֵם שׁוּם דְּבַר!

כֵּן גַּם הָעוֹלָם - כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ הוּא רַק "מְלִים" שֶׁל ה', וְהַמְּלִים הָאֵלֶּה לֹא חֲשׁוּבוֹת בְּכָלֵל בְּהַשְׁוָאָה לֵה' עֲצָמוֹ וּלְכָל מֵה שֶׁהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת!

לְמִרוֹת שֶׁהָעוֹלָם לֹא כָּל כֵּן חֲשׁוּב, וְזֶה לֹא מִשְׁנָה לֵה' כָּל כֵּן, שִׁיְהִיָּה אֶת הָעוֹלָם, עֲדִין נִרְאֶה שֶׁהָעוֹלָם הוּא כֵּן נִפְרָד מֵה'. אֵיךְ זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת?

הִבֵּה נַחֲזוֹר חֲזָרָה לְמַשַּׁל שֶׁל ה' שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ "בְּמְלִים" כְּדִי לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם. (כְּפִי שְׁלִמְדָתֶם בְּחֻמֵּשׁ בְּרֵאשִׁית, ה' אָמַר דְּבָרִים כְּדִי לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם כְּמוֹ "יְהִי אוֹר") הָאֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן מְרָאָה לָנוּ מִהַתּוֹרָה שֶׁ"הַמְּחַשְׁבָּה" שֶׁל ה' הִיא לֹא בְּדִיוֹק כְּמוֹ הַמְּחַשְׁבָּה שֶׁלָּנוּ וְהַ"עֲשִׂיָּה" שֶׁל ה' הִיא לֹא כְּמוֹ שְׁלָנוּ. כֵּן שְׁגָם הַ"דְּבִיר" שֶׁל ה' לֹא יְכוּל לְהִיּוֹת כְּמוֹ הַדְּבִיר שְׁלָנוּ.

אֲמִרְנוּ קֹדֵם, שֶׁהַדְּבִיר הוּא מְשַׁל טוֹב לֵה', אָבֵל עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים שֶׁזֶה שׁוֹנָה מִשְׁלָנוּ - אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּזֶה כְּמִשְׁל? אָכֵן, חֶלֶק מִהַחֲלָקִים שֶׁל הַמְּשַׁל תּוֹאֲמִים, וְיִשְׁנֵם חֲלָקִים שֶׁל הַמְּשַׁל שְׂאִינֵם תּוֹאֲמִים לְגַמְרִי לְנַמְשַׁל - ה'.

ישנם שני דברים מיוחדים אודות דבור:

1. מלים הם הדרך שלנו לחלק משהו שמוחבא בתוכנו, עם אנשים אחרים.

2. כשאדם מדבר, המלים הופכות להיות חלק נפרד ממנו (זו הסבה שצריכים להיות כל כך זהירים כשאנחנו אומרים משהו, בגלל שאי אפשר להחזיר מלה לאחור.

החלק של המשל שתואם הוא שהדבור של ה' מראה לנו משהו מסתור בתוך ה'. אבל החלק השני של המשל על הדבור, לא מתאים! שום דבר לא יכול להיות נפרד מה'!

היום יום / י"ד שבט

היום בלילה יהיה ט"ו בשבט ולכן אין אומרים תחנון בתפלת מנחה.

כל הרביים בקשו מה' לעזור לחסידים שלהם ויותר מכך, הם הקדישו זמן מיוחד לחשב על כל חסיד על ההתקשרות שלו ולהתקשר אתו גם.

המחשבה על אדם אחר מוציאה את הכחות המיוחדים שחבויים בו. אפשר לנסות אם מסתכלים חזק מאוד על אדם אחר, הוא יסתובב ויסתכל גם הוא עליך, בגלל שהסתכלות חזקה מעוררת את החלק העמק של הנשמה. מחשבה עמוקה על אדם אחר אף היא גורמת לכך.

הרבי אמר פעם בהתועדות שאם חסיד מרגיש פתאום רגש חזק של התקשרות לרבי, יתכן והרבי חושב עליו. אם זה קורה, יש להקפיד לקיים משהו ממה שהרבי רוצה מאתנו.

ספר המצוות / מצות עשה רל"ו

המצוה היומית, **מצות עשה רל"ו**, היא חזרה על מה שלמדנו בעבר. אם אדם הזיק לאדם אחר, עליו לשלם לו כדי לפצות על מה שעשה. עליו לשלם לו על חמשה סוגי נזק להם גרם: עבור החלק הנזוק, עבור הכאב, עבור דמי הרופא, עבור ימי העבודה שהחסיר ועבור הבושה.

רמב"ם / הלכות שכנים פרקים א', ב', ג'

היום מתחילים ללמד את ההלכות של שתפים ושכנים.

פרק א - לומדים ששתפים יכולים להחליט שהם רוצים להתפצל ולהפסיק להיות שתפים. אם הם עושים זאת, הם חולקים ביניהם את מה שיש להם, אם זה מספיק לשניהם.

פרק ב - לומדים על בתים רבים ששני השתפים מחליטים לפצל ביניהם, וכיצד לבנות קירות הפרדה.

פרק ג' - לומדים מה קורה אם הקירות נופלים. מי מקבל את האבנים וכיצד עליהם לבנות זאת מחדש. הלכה אחת היא שאם הקירות נופלים לתוך החצר של השני, זהו תפקידנו להרים את האבנים ולתקן את הגדר. אם אומרים לשכן "אתה יכול לקחת את האבנים אליך" זה עדין תפקידנו לתקן אפלו אם השני אומר בסדר. אבל אם השני הסכים והרים את האבנים בעצמו, הם שייכים לו והוא לא יכול לשנות את דעתו אפלו אם הוא משלם לך.

זרכי החסידות / חמשה עשר בשבט

למדנו היום ב"היום יום" שאין אומרים תחנון במנחה בגלל שזה ערב חמשה עשר בשבט.

מה זה חמשה עשר בשבט? נאמר במשנה שישנם ארבעה "ראשי שנים" - ארבעה ימים במהלך השנה

שהם התחלה של השנה לענין מסים (למשל, אפשר לכנות את היום הראשון ללמודים ראש הלמודים, אפלו שזה יוצא לפני ראש השנה).

חמשה עשר בשבט הוא ראשית השנה למצוות השיכות לעצים למשל הפרשת תרומות ומעשרות שיש להפריש מידי שנה בנפרד. למרות שחלק מהמצוות לא מקימים אותם בימינו, או שלא מקימים אותם מחוץ לארץ ישראל, עדין חוגגים ומצינים את חמשה עשר בשבט.

~

אוכלים פרות האילן במיוחד מהפרות שארץ ישראל השתבחה בהם וגם חרובים. בחלק מקהלות הספרדים נוהגים לומר חלקים מהתורה הקשורים לעצים ובקבלה ישנם מנהגים שונים והסברים לכל פרי ופרי שאוכלים.

משנת תשל"א עד תשנ"ב הרבי ערוך התועדות כל שנה ודבר בה על חמשה עשר בשבט. זה היה מנהג חדש עבור החסידים.

הרבי עודד לקיים את המנהגים הבאים:

1. להקפיד על המנהג של אכילת פרות במהלך חמשה עשר בשבט (בשנת תש"נ כשחמישה עשר בשבט יצא בשבת, הרבי אפלו בקש שיעשו זאת ברב עם, עם הרבה אנשים!)
  2. לערוך התועדות לכבוד חמשה עשר בשבט
  3. לדבר על המשמעות של שבעת המינים שארץ ישראל השתבחה בהם בעבודת ה' ועל הקשר של יהודי וצמיחה. (נלמד על כך עוד בעזרת ה' מחר).
- לקבל החלטה של גדילה בעניני עבודת ה' שלנו, במיוחד באפן שנהנה ממנה כמו שאנו נהנים באכילת פרות.

תפלה / שבת היא שמירה

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה צפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

לפני אמירת שמונה עשרה בערבית יש ברכה בשם "השכיבנו אבינו לשלום". בסיום הברכה מבקשים מה' "והגן בעדנו" – שה' יגן עלינו.

בערבית בשבת, לא אומרים את המלים האלו בהשכיבנו אבינו". המדרש מסביר ששבת בעצמה היא השמירה המגנה על עם ישראל. לא צריך אפילו לבקש מה' הגנה מיחדת.

הזוהר אומר שהנשמה היתרה – הנוספת שכל יהודי מקבל בשבת מעניקה את ההגנה המיוחדת הזו.

גאולה ומשיח / תוצאות מידיות

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

הנביא עמוס מנבא נבואה על משיח:

"הנה ימים באים, נאם-ה', ונגש חורש בקצה, ודרך ענבים במישך הזרע; והטיפו ההרים עסיס, וכל-הגבעות תתמוגגנה".

החורש יתקל בקוצר, ומי שדורך (מרסק) את הענבים יתנגש בנוטע הכרמים.

כאשר משיח יבוא נראה את הפרות צומחים תכף ומיד.

בימינו, צריך לנטוע ולהמתין זמן רב עד שנראה את הפרות. כן הדבר הוא בנוגע לעבודה שלנו.

עובדים קשה ולוקח זמן רב עד שרואים את פרי עמלנו- מה שהשגנו.

בְּאֲשֶׁר מְשִׁיחַ יָבֹא נִרְאָה אֶת "הַפְּרוֹת" שֶׁל עֲבוֹדָתֵנוּ תִּכְרַף וּמִיָּד.
(רְאָה לְקוּטֵי שִׁיחוֹת חֶלֶק ו' עֲמוּד 312 הָעֵרוֹת 10, 11)